

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošiljanju za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden [mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljalstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volilna sleparija v Vojniku.

S Štajerskega, 26. jan.

Vojnik je prijazen tržiš, ki leži kako uro oddaljen na severu od Celja. — Kakor v večini trgov na Spodnjem Štajerskem, so prebivalci tudi tega trga pristni Slovenci, nad katerimi pa kraljuje par privandranih Nemcev in par odpadnikov-nemških tarjev. Tako so v Vojniku leta in leta v idiličnem miru vladali ti privandranici in odpadniki, kajti narodna zavest slovenskega prebivalstva še ni bila vzbujena. — Kakor se pa povsod v novejši dobi narodna zavest slovenska vzbuja in razvija, tako tudi v Vojniku. — Pri volitvah, razpisanih leta 1898, začela je nemškutarskim glavačem že huda prest. Če so prejšetovali volilni imenik in šteli glavnice svojih »dragih«, našli so jih le prilično pičlo število, tako da jim je junaško nemško srce začelo trepetati in lezti v hlače. Če ne že pri tej volitvi, pa pri drugi gotovo videli so slovensko zmago. Da se ta velika »nesreča« za vse nemštvo odvrne, treba torej se poslužiti vseh sredstev, če treba, da se število nemških in nemškutarskih volilcev pomnoži, kakor nekdanje število Izraelcev v puščavi, — tako da se vsaka možnost slovenske zmage izključi.

Seveda pomnožitev števila volilcev ni tako lahka reč, vsaj po poštenem potu ne. Za volilno pravico treba davkoplačevalcev. Od kod pa vzeti davkoplačevalce? Pa modre glave niso nikoli v skrbeh. In tako so se modrijani vojniški in celjski zbrali k posvetovanju ter sklenili fabricirati in iz nič ustvariti celo tolpo volilcev na čisto enostaven način. Za vsako »žrtev« pripravljeni »Nemci«: Stallner Moritz, Karolina Jedl, zlasti pa Karol in Marija Urbarič, bili so kaj pripravljeni prepisati na svoje parcele, oziroma na dele svojih parcel razne nemške pristaše. Najeli so geometra, kateri je razdelil par parcel na majhne koščke ter so te majhne koščke, oziroma majhne parce-

lice dali prepisati na Nemce iz vseh vetrov. Na en sam dan, 23. aprila 1897, na primer prepisalo se je nič manj kot 25 takih novih zemljiških posestnikov v zemljiški knjigi. Poprej meseca januarja in februarja pa se je tudi »naselila« cela tolpa različnih Nemcev v Vojniku, seveda samo s prepisom v zemljiški knjigi pri tej ali oni parcelici, tako, da je na mah »srečena« Vojnik štel kakih 50 »korenjaških« nemških volilcev v 3. razredu več!

Med slavnimi novimi volilci najdemo ta-le imena: Josip Pallos iz Celja, dr. Gregor Jesenko iz Celja, dr. Josip Kovatschitsch iz Celja, dr. Rudolf Lautner iz Vitanja, Marija Lautner iz Vitanja, Franc Findeneg iz Vitanja, Alojzij Fischer, Franc Werbnič iz Konjic, Hermina pl. Jabornegg iz Celja, Olga Langer iz Celja, Edvard Mulley iz Vitanja, dr. Ernest Mravlag iz Maribora, dr. Oskar Orosel iz Maribora, Julij Rakusch iz Celja, dr. Henrik pl. Jabornegg iz Celja, Marija Mravlag iz Laškega, dr. Adolf Mravlag iz Laškega, Zofija Wesiak, Janez Pepelnak, Ignacij Pepelnak, Edvard Ledl, Jakob Topolšek, Jožef Tramscheg, Anton Stante, Rudolf Lang.

Ta novo nastala zemljišča so pa kaj »srčkana«, merijo večinoma pretek po 28 kvadratnih sežnjev, večja tudi po 29 in celo po 30 kvadratnih sežnjev in se nahajajo večinoma za dež za bregom sv. Florijana, do koder vodi pot, po katerem človek sapo izgubi, predno blizu pride in so parcele lepo na kupu, da se na katastralni mapi vidijo, kakor uši na bolni svinji.

Da je cela »kupčija« samo gola volilna sleparija, je razvidno iz tega, ker noben pameten človek ne bo verjel, da bodo ljudje iz Vitanja, Konjic, Laškega trga, Celja in Bog ve od kod, si kupovali tak košček ničvredne zemlje, kakor jo imajo ti novoustvarjeni vojniški volilci, kateri se teh svojih posestev v svojem življenju niso videli in jih menda nikoli ne bodo. Vse te kupne pogodbe in zemljejknjižne prošnje napravile so

se v pisarni takrat še obstoječe tvrdke dr. pl. Jabornegg in dr. Mravlag v Celju.

Da je »kupčija« res samo sleparski manever, izvršena v ta namen, da bi slovenske volilce, kateri pošteno plačujejo svoj davek, spravili v manjšino in tako ogoljufali za njihovo volilno pravico, kaže najbolj slučaj Franca Jezernika, po domače Erjavca. Ta je tudi dne 23. aprila 1897 prišel v zemljiško knjigo za trg Vojnik kot lastnik parcele števil. 1010, travnik, katerega je dala neka Karolina Ledl na njega prepisati. — V kupni pogodbi je potrdila ta Karolina Ledl izrečno, da je ta kupnina po 80 gld. v gotovem izplačana in da nima ničesar več tirjati. Franc Jezernik je pa umrl leta 1901 in tedaj se je morala ta navidezna kupčija spraviti zopet v red in takrat so dediči Franca Jezernika dali Karolini Ledl posadno pismo od 14. marca 1901, v katerem so isti Karolini Ledl njeno parcelo vrnili ter izrečno priznali, da Franc Jezernik ni nikoli posestil tega zemljišča prevzel, da tudi ni nikoli kupnine plačal, da je bil sicer zemljejknjižni lastnik, ne pa tudi pravi lastnik zemljišča, da torej iz omenjene pogodbe nastala niti Franu Jezerniku niti njegovim nobena, kakršnakoli pravica!

To ne govori samo, to naravnost kriči, kriči po državnem pravdniku! Vse te pogodbe so enako napravljene, v isti fabriki, pardon pisarni, ob istem času! Vse te pogodbe sfa-bricirala sta dr. pl. Jabornegg in dr. Mravlag. Plačal kupnine gotovo ni nobeden teh kupcev, baje kupljenega zemljišča ni vzel nobeden v svojo posest, ampak so prejšnji lastniki ta prodana zemljišča rabili slej kakor prej; — samo kadar pride volitev, takrat bodo stopili ti volilci v akcijo, vpišejo se v volilni imenik in na dan volitve prilezli bodo menda kakor ščurki, iz Vitanja, iz Konjic, iz Laškega trga, iz Celja, iz Maribora in od drugod, da bodo »ad maiorem gloriam et utilitatem Germaniae« privo-

jevali nad poštenimi slovenskimi volilci »pošteno nemško zmago«, v resnici pa izvršili najinfamnejšo volilno sleparijo, katere se je sploh dozdaj na Spodnjem Štajerskem uprizarila.

Volitev za občino je razpisana in vsi ti lažiposestniki figurirajo v volilnem imeniku za trg Vojnik kot volilci in davkoplačevalci, in sicer z ogromnimi svotami, n. pr. dr. Ernest Mravlag z 12 vin., Jos. Pallos s 6 vin., dr. Lautner Rudolf, Lautner Marija, Mulej Eduard, soproga dr. Jabornega Hermina in drugi s 4 vin., Schou-nier Julijana z 2 vin. in Zofija We-zijak celo z 1 vin. Pa glas imajo, in dober je! Radovedni smo, ali bodo ti »opravičeni« volilci imeli toliko držnosti, da bodo prišli res osebno volit?

Zoper vpis teh laživolilcev v volilni imenik vložena je reklamacija, oziroma priziv na c. kr. okrajno glavarstvo v Celju ter bode prišla ta zadeva gotovo še na c. kr. upravno sodišče in najbrž še tudi kam drugam ter še povzročila veliko prahu in smradu za Nemce, katerih »poštenost« v volitvenih zadevah ta gorostasni slučaj postavlja v najsijajnejšo luč. — S takimi sredstvi branijo »pošteni Nemci« svojo »pošteno« nemško posest!

Srbi in Hrvati.

Spisal profesor dr. L. Gumpłowicz. IV.

Seveda srbski zgodovinarji nočejo ravno tako malo kakor historiki drugih narodov vedeti kaj o tem, da se je tvorilo srbsko plemstvo iz tujih osvojevalcev; rajši se temveč zatekajo k neki, tudi drugje priljubljeni razlagi, po kateri je narval narod svoje »najboljše« z »izvolitvijo« ali na podoben način za »plemenitase«. Pri drugih narodih se kaj takega nikdar ne veruje: drugi narodi imajo vedno konkvistadorsko tuje plemstvo, samo lastni narod ima vedno (posebno v dobi narodnostne ideje) »iz naroda izišlo plemstvo«. Tako nam pripoveduje n. pr. srbski zgodovinar Kallay o po-

stanku srbskega plemstva naslednji roman, ki dela vso čast njegovemu patriotizmu in njegovi fantaziji:

»Aliso Srbi svojo plemsko ustavo že prinesli s seboj, ali se je ista razvila šele v njihovi novi domovini, je za nas brez pomena (!). Dvoma pa ni (?), da se je združilo več za-drug, goje svojo samostalnost, v večjo zvezo, v celo pleme. Obseg takega plemena se je imenoval župa. »Kakor je starešina vodil zadeve pri za-drugi, tako je imela tudi župa svo-jega poglavarja, župana, ki so ga najbrže (!) zadruge enega plemena ali pravzaprav njih starešine izvolili izmed sebe s posebnim ozirom na zasluge in starost...« To županstvo je potem, meni Kallay, gotove rodbine, na katere se je osredotočilo, napravilo iste za plemenite (vlastelini). »Začetek srbskega plemstva je tedaj mogoče zasledovati od izvoljenih (!) poglavarjev in od posameznih rodbin, pri katerih se je udomačilo tako volilno pravo...«

In na nekem poznejšem mestu istega spisa je čitati: Kakor v vseh evropskih državah, nahajamo tudi v Srbiji razliko, ki je nastala med sloji deloma vsled prednosti pri izvajanju gotovih pravic, deloma pa tudi vsled pomanjkanja takih pravic. Povedali smo že poprej, na kak način se tvorijo oni družabni sloji, ki jih moremo najprimerneje nazivati plem-ske sloje. Nadalje smo opetno po-vdarjali, da ni smeti (?) srbskega plemstva vključ marsikaterim navideznim stikom zamenjati s fevdalnim plemstvom zapadne Evrope. Nastanek srbskega plemstva je iskati v volitvi, vsled katere so poedini enakopravnih bili povzdigneni h kakemu koli predstojništvu. Naravno je, da je dejansko izvrševanje volitve podelilo izvoljenemu sčasoma ugled, ki mu ni vsled prvotno izpolnjenih uradnih dolžnostij, temuž že (samo vsled take časti) zajamčil gotove pravice in privilegije. In ravno tako naravno je, da so te pravice in privilegije v rodbinah, ki so jih pridobile, postale polagoma dedne.«

Ta Kallayeva razlaga je izde-

LISTEK.

25 letnica Danila-Cerarja.

Odkar je običaj obhajati jubileje, ga pač ni javnega zvanja, ki bi se ne moglo ponašati s svojim jubilar-jem. Talijino umetnišče pri nas, slovensko gledališče, pa dosedaj še ni imelo te prilike, da si pač že obstoji s prenehljaji nad četrtoletje. Prvi gledališčni umetniki slovenski so ali pomrli, prestopili na druge odre ali pa se že davno odtegnili delovanju. Večina prvih zdrževalcev sloven-ske gledališčne umetnosti pa so bili diletantje, kakor je bilo prvotno naše gledališče skozi in skozi ustvar-jeno za mimogredoče potrebe, ter so takorekoč le tiščali voz. Ko pa je prišel ta v samostojen tir, ga niso mogli več dohitevati ter so ostali daleč za njim zroč, v blagodejni zavesti, da je vendar le njihova za-luga, da se je začelo tudi v Sloven-kih voziti po tej poti.

Edini med onimi, ki so še vla-dali ta prvotno neokorni voz, potem

pa ni ostal v ozadju, temuž se znal zavihetati na vodilni sedež, kjer je zmagoslovno obsedel do danes kot krmilar, je gosp. Danilo (Anton Cerar).

Leta 1876. je bilo, ko je tedanji sotrudnik »Slov. Naroda«, pisatelj in jurist Viktor Eržen predstavil takrat-nemu režiserju slovenskega gleda-lišča, Kocélju, današnjega jubilarja z besedami: Novi ljubimec slovenskega gledališča! In že čez 6 dni je nasto-pil Danilo v ljubimski vlogi v drami »Lowoodska sirota«. Bil je takrat šele 17 let star. Njegov prvi nastop je povedal poznavalcem, da se je pridobil z Danilom izboren igralni talent. Nastopal je pač že poprej, toda le v nemškem jeziku.

Toda že prihodnje leto je bil konec slovenskemu gledališču na veliko žalost mlademu talentu. No, Danilo ni obupal. Nadaljeval je igranje l. 1877—78 v »Katoliškem rokodelskem domu«. Kmalu pa je zbral okoli sebe lepo število navdu-šenih diletantov iz vseh krogov, ki so pod vodstvom dr. Jos. Stareta pričeli znova igrati v starem dežel-

nem gledališču. Prvič je nastopil ž njimi Danilo leta 1880. v igri »Ogenj ni igraca«, potem v »Igralki« in 4. aprila v veseloiгри »Striček«. Režiser je bil g. Peter Grasselli. Isto leto je odšla v Belgrad edna naj-boljših gledališčnih moči, gđ. Ni-grinova. Danilu se je posrečilo pridobiti za slovenski oder v njeno nadomestilo gospo Klečevco in Zvonarjevo. — Mnogokrat je nedostajalo za igralko toilet. Tedaj se je Danilo zatekel k pravcati za-ščitnici slovenskih muz, gospej Ravnikarjevi, ki je rade volje dala svojo bogato garderobo na raz-polago. Tako je pomagal z vsestran-sko agilnostjo k varčnosti dr. Sta-reta, da je isti po par letih res za-mogel pokriti znatni deficit 3000 gld. Igralci so seveda bili brez stalne gaže.

Poleg prvega režiserja, Petra Grassellija, so bili Danilovi učitelji, oziroma režiserji: Eržen, Schmidt, A. Kocélj, Ignacij Borštnik R. Inemann in naj-novejši Ad. Dobrovolný. L. 1889. je takratni tajnik dramatičnega dru-

štva, A. Trstenjak, izposloval Da-nilu, da se je šel za nekaj tednov šolat v Prago k nadrežiserju Šmahu, ki čemur je veliko pripomogla znana slovenska dobrotnica, gospa Neu-reuterjeva. Pozneje je bil v isti namen še dvakrat na Dunaju na lastne stroške in enkrat s podporo deželnega odbora. Leta 1880. mu je priskrbel Viktor Eržen na dunaj-ski gledališki šoli prostor in malo podporo iz kneza Liechtenstei-nove ustanove za ubožne igralce, a dr. Staré je temu odsvetoval, ker bi postal najbrže igralec nemškega gledališča. Navzlic vsemu temu se sme trdit, da se je razvil Danilo po lastni pridnosti in izvenredni na-darjenosti od nekdanjega obrtnika-diletanta v igralca po poklicu, s ka-kršnim bi se ponašalo vsako gleda-lišče svetovnih mest.

Danilo je nastopil v teh 25. letih v najrazličnejših vlogah, a vselej s krasnimi vspehi. Vendar so bile njegove najsijajnejše vloge ljubim-ske in mladostne, kakršne je zastop-al skoraj 20 let na slovenskem odru. Pozneje je bil benivant ter

se ednako vspešno lotil tudi resnih značajev. In smelo trdimo, da še nismo imeli igralca — samouka na našem odru — vsaj domaćina ne — ki bi znal tako srečno pogoditi naj-raznovrstnejše značaje, kakor jih je pogodil vselej Danilo. Zadostuje, ako omenimo njegove vloge Osvald («Strahovič»), stari Moor («Razboj-niki»), dr. Rank («Nora»), Dolef («Deseti brat»), obloški Tonček («Rokovnjač») itd. Kdor je imel pri-liko gledati Danila v kateri teh vlog, mora priznati, da igra s čustvom in srcem ter zna iz svojih junakov vstvariti popolne, vprav neprekosljive tipe. Nadalje se je odlikoval Danilo tudi še v naslednjih vlogah: Egmont, grof Leicester, Ferdinand («Kovarstvo in ljubezen»), Jonel («Valenska svatba»), Boris Menski («Kinematograf»), Jurež («Bisernica») itd. Danilo pa je tudi sam prevedel in pre-delal igro »Ljubezen z naskokom«, ki se je igrala v stari čitalnici.

Jubilant Danilo je dandanes naj-starejši član, pa tudi eden najmočnejših stebrov slovenske drame v Ljubljani. Vztrajal je pri naši drami

lana popolnoma po istem receptu, kakor razlaga vseh zgodovinarjev vseh evropskih držav, ki temeljijo na nauku o osvojenju in zavzetju zemlje po bojevitim plemenom. V večini teh držav je v prejšnjih stoletjih tujščina vladujočih plemen-skih slojev tvorila njihov častni naslov, s kojim so se ponašali. Franki so izvajali svoje pokolenje od Trojan- jancev, polsko plemstvo z večjo opravičenostjo od Gotov in Vandalov in od vsakovrstnih tujzemskih plemen itd. Nasprotno pa se je začelo s pojavi narodnostne ideje v moderni Evropi prizadevanje, izločevati plemstvo iz »prvotnih enakopravnih (po nauku Rousseaua) kot elito. Moderna povestnica kaže v vseh deželah iste tendence in tuintam pojavljajoče se opravičenosti, da je plemstvo izšlo iz slojev osvajevalcev, se odklanjajo tako iz narodnih kot iz konservativnih interesov, kakor nepatriotične, revolucionarne in podobno. Toda sociološka dejstva se ne dajo s tendencioznim zgodovinsko-pisjem spraviti s sveta. Naravnost smešno je, začetek plemstva, kakor to pravi Kallay, »iskati v volitvah«, vsled katere so se nekateri »enakopravni povzdignili h kakemu predstojništvu« in potem verovati na počasni socialni razvoj (podedovanje v rodbini itd. itd.), vsled katerih so sčasoma izšli iz množice enakopravnih »najplemenitejši in najboljši« kot plemstvo. Vsekakor je Kallay s tem verno sledil metodi, ki se je vgnezdila v zgodovino vseh onih evropskih držav, o katerih nimamo avtentičnih zgodovinskih dokazov. Zakaj, kjer so o postanku države in plemstva avtentični, ne ovrgljivi dokazi, tam morajo historiki, četudi neradi, priznati dejstva. Po dolgem brezuspešnem boju so morali v ruski povestnici slovano ljubi priznati dejstvo, da je iskati postanka ruske države in plemstva v polastitvi Rusije po normanskih Vikingih in postanek današnje Angleske z njeno plemenitaško vladjo po normanski osvojitvi dežele se sploh ni dalo nikdar dvojiti vsled zgodovinskih dokazov.

Preosnova državno-zborskega poslovnika.

Že več let se za vse parlamentarne neredne in neuspehe vrača krivda na sedanji državnozborni poslovnik. Vse stranke priznavajo, da je poslovnik zastarelo, ki ne daje predsedništvu nikake moči in avtoritete. Toda, dokler bodo razmere take, kakor so sedaj — in kje je upanje, da bi se zboljšale! — je še vedno ta pomanjkljivi poslovnik potrebno zlo, ki dopušča zatiranju manjšinam se vsaj maščevati nad večino z obstrukcijo, nujnimi predlogi itd. Ako se ta pravica odpravi, a se ne prisrbi potrebnega nadomestila v obliki zakon-

nitega varstva manjšin, zavlada bi v parlamentu brezozirna tiranija.

Iz teh ozirov se tudi nemške stranke, ki najhujše kritikujejo pri vsaki priliki pomanjkljivosti parlamentarnega poslovnika, ne morejo prav odločiti za tako njegovo spremembo, kakršno so nasvetovali krščanski socialci in nemška ljudska stranka. Saj si niso varne tudi nemške frakcije ne, da ne pridejo še kdaj v položaj, kakršnega so zavzemali v zadnjih nekaj časih radikalci.

Najhujše so se uprli novemu načrtu posl. Pattaja, da bi se poslovnik spremenil potem nujnega predloga, socialni demokratje. Storili so to deloma iz navedenih razlogov, deloma pa tudi iz strankarske mržnje, kakor že od nekdaj pobijajo vse, kar izhaja od nasprotnik strank, ker vohajo povsod osebno sovraštvo. Soc. demokratični poslanec Pernerstorfer je s svojim protestom deloma dosegel, da se tozadnja nujna predloga nista razpravljala, ker je dokazal, da je protipostavno, spravljati preosnovo poslovnika na razpravo potem nujnega predloga.

Pattajev načrt obsega naslednjih šest glavnih točk: 1. predsedništvu se podeli večja disciplinarna moč, da bo mogel pred vsem preprečiti nasilno motenje sej; 2. interpelacije in utemeljevanja predlog se odtisnejo v steno-grafičnem zapisniku, prečitajo se le tedaj, ako sklene to zbornica brez debate; 3. predlogi se smejo le tedaj izven dnevnega reda spravljati v razpravo, ako to sklene zbornica z dvotretjinsko večino; 4. glasovati se mora takoj; 5. zbornica sme brez debate skleniti, da se doba govora v kateri razpravi določi na določen čas (10minutni govori v pruskem državnem zboru!); 6. tajno ali pa pomenko glasovanje se vrši le tedaj, če to sklene zbornica brez debate. — Ako tudi najbrže ne obveljajo navedeni nasveti, ravnala se bo vsekakor po njih vlada pri sestavi svojega elaborata za reformo poslovnika. Nikakor pa se ne bo smelo dopustiti tako poostrenje poslovnika, da bi bila manjšinam odvzeta potrebna obramba zoper nasilstva večin.

Tiskovna svoboda na Ruskem.

Dne 15. t. m. je bilo 200 let, odkar je izšel prvi ruski časopis. Ruski žurnalisti so hoteli 200letnico praznovati z banketom. Toda, ko je minister Plehve izvedel, da se name-rava pri tej priliki demonstrirati za svobodo tiska, je banket prepovedal ter zagrozil s prognanstvom vsem udeležnikom, ako bi se vkljub njegovi prepovedi zbrali. Resolucija, ki so jo hoteli žurnalisti pri tej priliki podpisati, je namreč zahtevala sledeče »nevarne« preosnove: 1. sistem preventivne cenzure se odstrani; 2. prenehati mora administrativna kazen zaradi izraževanja misli potom tiska; 3. tiskovne prestopke morajo

soditi neodvisna in javna sodišča; 4. tisek mora imeti pravico, pretrgati socialna in politična vprašanja; 5. varstvo tiskovne svobode mora biti z zakonom zajamčeno; 6. denarne varščine se morajo odpraviti; 7. vse, kar ni po zakonih prepovedano, sme se obelodaniti in upravni uradniki nimajo pravice, to zabranjevati — Tj zahteve so se zdele rus-kemu ministru prenevarne, dasi so popolnoma po duhu in potrebi naših dni. Sicer se pa nič ne zgražajmo nad ruskim absolutizmom, saj niti pri nas v ustavni državi ni glede tiskovne svobode prav nič boljše. Vseh teh sedem točk bi smeli ravno tako tudi v Avstriji reklamirati.

Politične vesti.

— Kompromis s poljskimi in češkimi člani sladkornega odseka se je sinoči sklenil. Gališke in bukovinske tovarne bodo vsled kompromisa dalje na leto 120 000 meterskih stotov sladkorja, dočim so dajale dosedaj le 56 000 meterskih stotov. V odseku je vsled tega prenehala obstrukcija.

— Ogrska magnatska zbornica je sprejela v večerajšnji seji brez debate bruseljsko sladkorno konvencijo in ostale zakone o sladkorju, kakor tudi zakon o izseljevanju in naseljevanju tujcev na Ogrskem.

— Nova volitev predsednika pruske zbornice bo v četrtek. Centrum in narodni liberalci bodo zopet volili Ballestrema, ki je tudi izjavil, da izvolitev sprejme. Socialni demokratje, obe svobodomiselni skupini in Poljaki bodo oddali bele listke.

— V Venezueli je nastala vsled blokade lakota. Umrlo je že 17 oseb. Nemci so vzeli trdnjavo San Carlos ter jo razstrelili.

— Nemški cesar pride 8 aprila v Stockholm k slavnosti 85letn. rojstnega dne švedskega kralja Oskarja II.

— Ustaja v Maroku. Pretendent se je približal s svojimi četami na 25 km glavnemu mestu Fezu. Sultan je poslal trideset glav ustašev v Marakeš ter jih dal obesiti v svarilo nad mestnimi vratmi.

Dopisi.

Iz Sv. Jakoba ob Savi. Sv. Jakob in njega okolica sta rešena! Nič več se nam ni treba bati; revščina in pomanjkanje bodeta vzela v prav kratkem času slovo od tod! Za božično darilo dobili smo rešitelja, osrečevalca kmetov naših, v našo sredo študirano glavo iz višje kmetijske šole na Dunaju, ki se je tam toliko naučil, da je njegov prihod nam garancija, da so prišli boljše časi za Sv. Jakob, Dol in Dolsko. France Pengal je ta duhovnik; po domače mu pravijo »Slovenčev gospod«! Doma je iz sosedne vasi Pešate, kjer mu na domu gospodinji mati! Ta seveda ne more sama

opravljati vsega kmetijskega dela, zato ima hlapca in pastirja. To pa je našemu kunštnemu gospodu ravno prav. On je namreč dopisnik »Domoljuba«, in kadar pošlje v ta list kak plod svoje duševne zmožnosti, pa podpiše pod svoj članek ime materinega pastirja! Pa menite, da častiti bralci »Domoljuba« kaj dvomijo, da ni to pisal pastir? Prav nič! Saj bi mi še ne, če bi pozitivno ne vedeli, da je duševni oče omenjenega članka »Slovenčev gospod«, ne pa »Slovenčev pastir«, zakaj zlog in vsebina je prav taka, kakor da bi potekla iz peresa kakega pastirja. Delovanje njegovo pa ni omejeno samo na dopisovanje! Sedaj je v modi sklicevanje shodov in — pravam Vas — zakaj bi si neki naš France Pengal ne špogal tega športa? Odkar je zapustil semenišče, smo tako srečni, da ga imamo vsake po-ditnice v svoji sredi. Letos o božičnih počitnicah stopil je kar trikrat na govorniški oder, sklical je namreč shod. Prvi se je bavil z ustanovitvijo zeljarne, drugi z ustanovitvijo podružnice mlekarne v Dolu in tretjega zaradi zaželjenega mostu pri Sv. Jakobu. V Dolu je pač dosegel, da se je ustanovila podružnica mlekarne za Dolsko, čeprav je tako bedasto govoril, da ni bil ta govor všeč niti največjemu klerikalcu — »oklofutanemu Jankotu«. Pri tej priliki pa je imel naš g. France še eno imenitno idejo, katero moramo tu v večni spomin zabeležiti! Pravil je svojim vernim poslušalcem, kako dobro bi bilo, če bi si ustanovili — združeno parno pekarijo v Domžalah! Ljudje bi vozili od nas moko v Domžale in seveda, ker gre v taki pekarni vse »per Dampf«, nazajgrede pa kruh! Tisočkrat je škoda, da nimajo naši kmetje nič smisla za take ženijalne projekte! Mi smo prepričani, da bi g. Pengal v kratkem času zvezal parno pekarno z električno, da bi ne bilo treba voziti moke in kruha v Domžale in iz Domžal, ampak bi šlo to kar po brezžičnem telegrafu!

Tudi zeljarna se je ustanovila; samo to smolo je imel »Slovenčev gospod« pri tem, da so bili v odbor voljeni samo taki možje, kateri njemu niso všeč! Sedaj pa trdi, da bo šla zeljarna kmalu v »franz«! Gotovo je to žalostno zanj, da mora svojemu novorojenemu detetu prerokovati zgodnjo smrt!

Pa naš osrečevalec kmeta nima sploh sreče s svojimi načrti. V Pešati je hotel ustanoviti gasilno društvo, pa do sedaj se mu tudi ni posrečilo! Morda bo imel več sreče z mostom čez Savo pri Sv. Jakobu! Tudi v ta namen je že sklical shod. Bil je dobro obiskan in »Slovenčev gospod« je od samega veselja ob tako mnogobrojnem sestanku vdrihal po naših županin! Ti so vzrok, da most že zdavnej ne stoji! Ne vemo kako

je bilo pri srcu »napredno želečemu« Krčmancu, samo to vemo, da je sedaj zarudel, sedaj obledel pa — molčal. Tudi g. Zajc, kateremu je dal gosp. Pengal besedo, ni veliko govoril, jedljal jo le, da bi bilo dobro, če se bi most napravil, pozabil je pa v ta namen haje obljubljenih 1000 gld. in je le zatrjeval, da dá tudi on za zgradbo mostu — en voz kamenja! Po mnenju »Slovenčevega gospoda« bi stal ta most samo 18 000 gld. in bi bil rabljiv le pri normalnem stanju Save! To ima ta gospod popolnoma prav! Pri večjem nastopu Save bi ne bil most več rabljiv, pa tudi p-njem, ker bi ga prva velika voda odnesla. Pa če bi most tudi kljuboval valovom Save, bi ne bilo s takim mostom nič pomaganega, ker pri-demo tudi sedaj pri normalnem stanju Save lahko z brodom čez njo in to za mal denar. To najbolj ve g. Pengal sam, ker se pri vsakem lepem vremenu vozi s kolesom čez Savo, kadar pa je slaba pot, takrat pa zajaše konja, kadar gre kam na obisk.

Če hoče imeti most, naj deluje za takega, da bo promet čezenj siguren tudi pri visoki vodi, a v prvi vrsti naj bi bil povedal zborovalcem, da ne dobe niti takega, niti takega, dokler ne nehajo klerikalni poslanci obstruirati v deželni zboru. To naj bi »Slovenčev gospod« povedal našim kmetom, da niso naši župani, ampak klerikalni poslanci vzrok, da bo še mnogo, mnogo Save steklo, predno ga dobimo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. januarja.

— **Slovansko središče.** Kakor se nam poroča iz hrvaških krogov, si je izbralo načelnikom poslanca Ivčevića. Podnačelnika sta Šusteršič in Ploj. Dr. Šusteršič je torej avanziral — pa nizdol! Tudi nekaj!

— **Uspeh obstrukcije.** Neke slikarje v cerkvi sv. Jurija na lgu bi se morale nujno popraviti. Država bi prevzela tretjino dotičnih stroškov, če bi tudi dežela nekaj pripomogla. Deželni odbor pa je moral odgovoriti, da brez deželnega zbora ni v položaju, da bi mogel kaj stroškov prevzeti. Klerikalni farani išči, zahvalite se dr. Šusteršiču, da je tako! Šusteršič vas barva s svojo obstrukcijo, a cerkev vam ostane — nepobarvana. Slava!

— **Velikanska surovost.** Kdor hoče spoznati mišljenje in čustvo-vanje dunajskega meščanstva, tistega »špisarstva«, ki drevi čez drn in stru za krščanskimi socialci, mora vzeti v roko »Kikeriki.« Ta list je pravo zrcalo krščansko-socialnih Dunajčanov in je tudi največ pripomogel, da je prišla stranka dr. Luegerja na krmilo. V zadnji svoji številki je ta list približil ilustracijo, kako se hoče slovenski

v najkritičnejših dobah; preživel je pogumno in verno vse faze od početka do današnjega razvoja slovenske gledališčne umetnosti. Ko je nastala finančna kriza ter videl, da nima, bogve, kaj pričakovati od obubožanega gledališča, ni si iskal boljšega kruha v tujini, kakor so to storili njegovi tovariši in tovarišice. Brezdvomno bi ga bili povsod z veseljem sprejeli. Toda štel si je baš tedaj v svojo dolžnost, da pomaga z vsemi močmi na boljši preobrat. In sedaj, ko smo to dosegli, je pač pravično, da se tako dramatično društvo, kakor tudi umetniško dovetno občinstvo spominja hvaležno najstarejšega in neumornega igralca. Intendanca tudi rada to priznava ter priredi jubilarntu dne 6. februarja t. l. častni večer in benefično igro »Deseti brat«, v kateri igri je dosegel Danilo višek svoje umetnosti s karakterizacijo originalnega Dolfeta. Občinstvo pa gotovo tudi prisrbi svojemu ljubljencu, da bo to zanj res častni večer, s katerega se bo lahko z zadovoljstvom ozrl nazaj na svoje 25letno umetniško delovanje.

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana.)

XVII.

Vrstili so se lepi dnevi in jaz sem v svoj dnevnik zapisoval samo kratke opomnje: Srečen! — Srečen! — Srečen!

Naslednjo soboto me je Ančka nakrat spomnila na mojo obljubo, da ji dam odvezo. Te obljube nisem smatral za resno; zdaj sem spoznal, da sem Ančko samo v to obljubo speljal s prave poti. Ančka je bila iskreno verna in bi se ne bila nikdar izneverila svojemu možu, da ji nisem zastrupil srca z zagotovilom, da ji smem jaz, dasi njen sokrivec, odpustiti grehe. Za trenotek je to spoznanje rodilo v meni čutilo, da sem storil veliko in grdo lopovščino, a bil sem že tako korenito izpriden, da si iz tega nisem ničesar storil.

Ko sem se odpravljal, da grem v soboto »odpuščat grehe«, prišla je Ančka k meni in, kakor rečeno, me spomnila na mojo obljubo. Nisem mogel drugače, kakor da sem ugodil njeni želji. Njej je bilo resno na tem, da dobi odpuščanje; če bi ji bil povedal, da sem rabil le malovredno pretezo in da taka izpoved nič vredna ni, bi me ne bila nikdar več pogledala.

Ančka je pokleknila in se resnično izpovedala grehov, v katere sem jo zapeljal jaz, njen spovednik. Vse je šlo natančno kakor v cerkvi in kes zale Ančke je bil tako resničen, da sem se začel že bati, da se mi izneveri.

Ko je bilo sicer jako pikantno izpraševanje končano sem dejal:

„Jaz zastopam tu našega Gospoda in Izveličarja. Vem, da tega nisem vreden, ali v svetem pismu stoji zapisano „Non est discipulus super magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus“ — „Učenec ni več kakor učitelj, a vsak učenec je popoln, kadar je učitelju podoben.“ Ta svetopisemski izrek mi daje pooblastilo, da Vam rečem naslednje:“

„Nekega dne, tako poroča evangelij, so židovski pismouki in farizeji pripeljali pred Jezusa žensko, ki je bila zasačena pri zakonolomstvu. Da bi Jezusa izkušali, so mu rekli: Učenik, to žensko smo zasačili pri zakonolomstvu. V Mojzesovem zakonu nam je ukazano, zakonolomnice kamenjati. Kaj je tvoje mnenje?“

„Jezus pa ni ničesar odgovoril, nego se je pripognil in je začel s prstom pisati po tleh. Ker pa so pismouki in farizeji le silili vanj, jim je končno rekel: Kdor med Vami je brez

greha, naj prvi vrže kamen nanjo. Potem se je zopet pripognil in zopet pisal po tleh...“

„Tisti, ki so slišali njegove besede, pa so se drug za drugim izgubili in Jezus je ostal sam z zakonolomnico. In Jezus se je vzdignil in ji je rekel: Žena, kje so tvoji tožitelji? Torej te ni nihče obsodil? Ne, Gospod, je odgovorila ona. In Jezus ji je rekel: Tudi jaz te ne obsodim; idi in ne greši več.“

„Kaj naj temu poročilu svetega pisma še dodam?“ sem nadaljeval jaz z veliko hinavščino. Kvečjemu še to, da bodete vzlic vsemu kesu zopet in zopet grešili, kajti meso je slabo. In če se Vam to zgodi, ni se Vam treba čisto nič bati — odveza Vam je zagotovljena. Bog je v svoji neskončni usmiljenosti zaukazal odpustiti grešnikom ne le enkrat, marveč sedeminsedemdesetkrat, to je: vedno.

Anka me je prekinila in vsa iznenadena vprašala:

— „Tako je Bog ukazal?“

— „Da“, sem odgovoril. Sv. evangelist Matevž poroča, da je Peter vprašal Jezusa, kolikokrat mora bratu svojemu odpustiti greh in če mu ga mora tudi sedemkrat odpustiti. Jezus mu je rekel: Non dico tibi usque septies, sed

usque septuagies septies — to se pravi: Ne rečem ti, da sedemkrat, marveč sedeminsedemdesetkrat. S tem je Jezus hotel reči, da se morajo grehi vselej odpustiti.

Ne da se popisati, kako globok utis so te moje besede naredile na zalo Ančko. Šele ko sem to vedel, sem spoznal, kako satansko hudobno sem ravnal in kako neznansko zamore duhovnik korumpirati in pokvariti ravno najbolj verne žene in najbolj verna dekleta. Tedaj pa sem bil svojega uspeha samo vesel in sem si mislil: Ta sistem je dober — po tem sistemu bom še večkrat poskušal svojo srečo pri ženskah.

Podelil sem Ančki odvezo. Da bi pa ne prišla na kak sum, sem ji naložil tudi primerno pokoro.

Ančka je odšla, vidno jako potolažena in zadovoljna. Smuknila je v cerkev, da se tam pri starem in diskretnem dekanu izpove še ostalih svojih grehov, ki so morali po moji sodbi biti kaj neznatni. Naslednjega dne v nedeljo je Ančka šla k svetemu obhajilu, v ponedeljek pa je že zopet prišla k meni.

In zopet so se vrstili dnevi ljubezni in sreče, katerih ni mitilo nič drugega, kakor — ljubosumnost gospe Helene, ki se je čutila zanemarjeno in s tem nikakor ni bila zadovoljna.

narod skozi bodoči tunel skozi Karavanke vtihotapiti na Koroško. Slovenski narod predstavlja debela grda babura v cokoljeh, na glavi ima kotel z napisom „polenta“, v rokah pa drži polomljen dežnik z napisom „Großslovenien“ — nemške Korošice pa predstavljajo idealno zal fant, ki brani omenjeni baburi vstop na Koroško. Tej ilustraciji pa je dodana „pesem“ iz katere posnemamo nadslednje odstavke:

Živio — bo grosse Loch!
Wenn ich nix drüber kann,
Schlupf ich luckdurch gwischno doch,
Gleich tak wie Eisenbahn!

„Nix mehr deutsch!“ und „Mi smo mi!“
So grunzt schon jedes Schwein;
Schwein ist Schwein und mi smo mi!
Und Welt muss unser sein!

Grand Slovenci, mi smo mi!
Hej, mi smo mi, mi smo —
Živio, verdammski ti,
Slovenci — Živio!

To je gotovo tako velikanska surovost, da bi se je še cigan sramoval. In ta govedarski izbruh je vrh tega tudi tako neumen, da bolj ne more biti. Značilno pa je, da Slovence tako zasramuje krščansko-socialen list, torej list tiste stranke, kateri se dr. Šusteršič in njegovi pristaši vedno na suknjo obešajo in jo na vse načine povzdigujejo!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se igra noviteta, veseloigra „Morska deklica“, v četrti se poje zadnjič Kovačovičeva opera „Psoglavci“, v soboto je noviteta „Poskusnikandidat“.

— **Poročil** je gosp. Adolf Jonke zgdč Josipino Hočevnar.

— **Vseslovanska umetniško-obrtna razstava v St. Peterburgu in — Slovenci.**

Na notico, objavljeno v sobotni številki našega lista pod tem naslovom, smo prejeli naslednje pojasnilo: Na poziv predsednika trgovske in obrtne zbornice, g. Jos. Lenarčiča, so se v začetku tega meseca sestali zastopniki korporacij, zastopov in večjih društev, ki pridejo glede razstave v pošte, se združili do sestave definitivnega odbora v provizorični odbor z gospodom Lenarčičem na čelu in sklenili: 1. Poskusiti je, da se Slovenci udeležijo razstave kot narodna skupina; 2. osnovati je v ta namen v Ljubljani osrednji odbor in se obrniti do vseh izvenkranjskih slovenskih odločilnih činiteljev, da v svojem okrožju ustanove krajevne odbore, ki bi jim bila naloga v svojem okolišju podpirati težnje osrednjega odbora — pred vsem iskati udeležencev za razstavo — in ki bi poslali po dva odposlanca v osrednji odbor. V izvršitev teh sklepov se je začasni odbor obrnil do vseh izvenkranjskih slovenskih deželnih poslancev s prošnjo, da stopijo v dotiko z vsemi činitelji v svoji deželi, ki bi jih bilo glede razstave vpoštevati, se posvetojuje z njimi o pričujoči zadevi in ob ugodnem uspehu posvetovanja store primerne korake, da se osnuje krajevni odbor za razstavo. Ko dojdejo začasnemu odboru zadevna poročila, se povabijo vse korporacije in društva na Kranjskem, ki pridejo glede razstave v pošte, in pa krajevni odbori izven Kranjske, da pošljejo svoje zastopnike na shod, na katerem se sestavi definitivni osrednji odbor.

— **Društvo „Pravnik“** je imelo sinoči v „Nar. domu“ svoj občni zbor, na katerem je bil sodni tajnik g. Kavčič v priznanje svojih velikih zaslug na polju slovenske pravne literature soglasno izvoljen častnim članom. Obširnejše poročilo sledi.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani** je imelo včeraj svoj občni zbor. Gosp. dr. Kokalj je apeliral na dosedanjega starosta g. dr. Tavčarja, naj zopet prevzame načelnstvo društva. G. dr. Tavčar se je udal tej želji s posebnim ozirom na to, da bo „Sokol“ letos praznoval svojo 40letnico. Občni zbor je na to z aklamacijami in ob živahnem ploskanju izvolil dr. Tavčarja za starosta, g. dr. V. Ravničarja za podstarosta in gosp. dr. V. Murnika za načelnika telovadcev. V odbor so bili izvoljeni gg. Janko vitez Bleiweis, Bojan Drenik, Avg. Jagodič, Alojzij Novak, Pavel Skale, Oskar Terglav in dr. Milj. Zarnik. Za revizorja sta bila izvoljena gg. Fr. Čuden in V. Rohrmann. Na predlog g. dr. Murnika se je odbor po-

oblastil, da stori vse priprave za slovesno praznovanje društvene 40letnice.

— **Uslužbenici c. kr. drž. železnice v Ljubljani** prirede dne 21. februarja t. l. kazinskem steklenem salonu plesno veselico.

— **I. slov. pevsko društvo „Lira“ v Kamniku** je na svojem rednem občnem zboru imenovalo častnim članom g. Janka Pohlina. Dalje je bil na istem občnem zboru izvoljen naslednji odbor: g. Janko Pohlina, predsednik; g. Anton Pintar, podpredsednik; g. Anton Vedlin, blagajnik; g. Josip Čenčič, pevovodja; g. Blaž Logar, tajnik; g. Janko Žagar, arhivar; g. Jos. Ahin, g. Rudolf Binter in g. Ivan Koželj, odborniki. Društveni odbor je v svoji seji dne 24. t. m. sklenil, napraviti v nedeljo dne 8. februarja t. l. predpustno veselico s petjem in plesom.

— **C. kr. priv. meščanska garda kostanjeviška** priredi v nedeljo, dne 1. februarja v prostorih gostilne Bučarjeve v Kostanjevici svoj plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Svirala bo de godba c. kr. mešč. garde kostanjeviške. Vstopnina za osebo 50 v., za obitelj 1 K 20 v. Čisti dohodek je namenjen za nabavo godbenih instrumentov in se bodo preplačila hvaležno sprejemala.

— **Bralno društvo „Lipa“ pri Sv. Bolfanku bl. Srečiča** priredi 1. februarja v šolskih prostorih veselico.

— **Iz Logatca** se nam piše: S 1. marcem se etablira v Gorenjem Logatcu g. Makso Japel, sedaj trgovski poslovodja tvrdke A. Pogacnik v Cerknici.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Mestni trg šte. 27. Od 16. do 22. januarja je dela iskalo 14 moških in 39 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 11 moškim in 29 ženskim delavkam, v 37 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. do 22. januarja je došlo 206 prošenj za delo in 182 deloponudb. V 128 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj: 2 natakari, 1 gospodinja, 2 gostilniški kuharici, 6 deklic za vsako delo, 1 sobarica, 3 kuharice, 4 tesarji, 1 kolar, 1 kovač, 1 količar, 6 konjskih blapcev, 1 pekovski vajenec. Službe iščejo: 1 trgovski pomočnik, 1 skladiščnik, 1 gozdar, 2 natakari, 1 kletar, 1 najemnik gostilne, 2 kurilca, 2 pisarja, 2 hišnika, 1 korespondentinja, več trgovskih prodajalk. Oddati je stanovanja z 2 do 4 sobami, več mesečnih sob, lpiarna, 1 prodajalna. V najem se iščejo stanovanja z 1 in 5 sobami.

— **Semenj.** Na včerajšnji letni semenj je bilo prignanih 986 konj in volov, 146 krav in 27 telet, skupaj 1159 glav. Kupčija je bila posebno za pitano živino jako živahna. Kupci so došli v velikem številu iz tujih krajev.

— **Gorelo** je danes v hiši Pred škofijo št. 11, katera hiša je last pekovke Jos. Jančar. V drugem nadstropju so se vneli neki „banjerji“. Gasilci so hitro prišli, a ogenj so že prej domačini pogasili.

— **Podsulo** je včeraj popoldne v mestni jami pri prisilni delavnici prisiljenca Andreja Kolbiča s Koroškega, ko je kopal pesek. Bil je do pasu podsut. Ker so Kolbiču noge vsled tega močno otekle, pripeljali so ga v bolnico.

— **Ob oko.** Anton Peternel, posestnikov sin v Otaležu pri Idriji, 27 let star, je včeraj zjutraj padel v gozdu na štor in se tako udaril na desno oko, da mu je izteklo.

— **Kravi zamenjal.** Posestniku Francetu Pečkarju iz Čevce v logaškem okraju, je včeraj popoldne v Kalanovem hlevu na Poljanski cesti neki sejmjar zamenjal kravo. Odgnal je njegovo slabšo in pustil v hlevu svojo boljšo.

— **Iz blazine na Studencu** ušel je včeraj popoldne Anton Defranceschi, 31 let star, iz Sturij pri Ajdovščini.

— **Voz in konja ukradel** je včeraj okoli 10. ure ponoči neznan tat mesarju I. Paternostu iz Dev. M. Polja. Paternoster je bil pustil voz in konja na Guzakovem dvorišču in se mudil v Cuzlinu.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 27 hrvatskih izseljencev.

— **Izgubljene reči.** Na živinskem sejmšču je izgubila posestnica Marija Virantova na Ilovici št. 22 rujavo denarnico s tremi bankovci po 10 K. — Na poti od Poljanske ceste po Kopitarjevih ulicah in po Resljevi cesti do učiteljske pripravnice je bila izgubljena srebrna ura.

— **Za kratek čas.** Gospod. Olga: Jaz bom jutri praznovala svoj 25. rojstni dan. Gdč. Milena: Lej si, ta slučaj! Jaz tudi! Gdč. Olga: A jaz ga bom prvič praznovala.

— **Najnovejša novice.** Volkovi raztrgali? Stotnik Geza

Schwarz je jezdil dne 25. t. m. iz Velikega Varadina v okolico. Čez dve uri je pribežal konj ves razpaskan brez gospodarja v mesto. Stotnik so najbrže raztrgali volkovi. — Ponesrečeni gledališčni igralci. Trije gledališčni igralci iz Bordeauxa, ki so gostovali v Biaritzu, so se sprehajali ob pomolu, pri tem so jih zgrabili morski valovi ter vrgli v morje. — Na smrt obsojen je bil v Sarajevu Jovo Šupic, ki iz ljubosumnosti zabodel svojo ljubico Vasiljo Rakić. — Zgorela je v Budimpešti tovarna ogrske bombazevinske industrijske družbe. Škoda se ceni na 400.000 K. — Profesor Mommsen ponesrečil. Profesorji Mommsenu so se užgali pri svedih njegovi dolgi beli lasje ter mu popolnoma zgoreli. — André Giron, ljubček saksonske princezinje, je bil vpisan v Drazdanih na tehnični visoki šoli. Sedaj ga je senat ortal, ker ni plačeval študijskih pristojbin. — Tožba za mrtveca. Turški sultan zahteva, da se truplo njegovega svaka Mahmud paše prepelje iz Bruslja v Carigrad. Proti temu so se uprli Mahmudovi sinovi: Turško poslanstvo se je obrnilo na civilno sodišče. — Veliko darilo za znanstvenenamene. Ameriški milijonar Carnegie je daroval zopet 24 milijonov kron za študijskim delom. — Kubeliki odlikovan. Ruski car je podelil slovečemu češkemu virtuozu na gosli, Janu Kubeliku, Anin red. — Ljudočerci v Novi Guineji so pojedli dva Evropejca. — Profesor Jagić je imenovan ruskim tajnim svetnikom. — Divjilabodi so se pojavili v Slavoniji, kar je znamenje neobičajno hude zime.

— **10.000 otrok — dojenčkov** umrje vsako leto na Dunaju. Tako je konstatiral ravnatelj otroške bolnišnice sv. Ane na Dunaju, profesor Escherich v posebni brošuri, ki jo razpošilja Dunajčankam s prošnjo, naj mu pomagajo, da bo ustanovil bolnišni oddelek za dojenčke. Dosedanja otroška bolnišnica namreč ne sprejme otrok pred dopolnjenim 4. letom, in tako se zgodi, da izmed 50.000 otrok, ki se na leto na Dunaju rodé, umrje pred letom do 10.000, največ zato, ker so matere prevrne, da bi jim mogle klicati zdravnika.

— **Zveza med zemljo in nebom.** Pariška znanstvena akademija je letos razpisala 100.000 fr. nagrade za iznajdbo zveze med zemljo in enim izmed planetov. O zvezdi Martu je splošno mnenje, da ondi stanujejo bitja, ki so ljudem podobna.

— **Na celi zemlji** je zdaj 3064 jezikov ter več nego 1000 ver. Popredna starost je 33 let. Med 1000 ljudmi doseže samo en človek starost 100 let in samo 6 starost 65 let. Število vseh ljudi na zemlji je 1½ milijarde. Izmed teh umre na leto do 35.214.000, na dan 96.480, vsako uro 4020 in 67 vsako minuto. Na sproti pa se rodi na leto 36.792.000 ljudi, na dan 100.800, vsako uro 4200 ter vsako minuto 70 ljudi.

— **Pes-kadilec ustreljen.** Clevelandski češki list »Američan« ve povedati, da je imel neki John A. Dalton, trafikant v Čikagu, psa »Kapitana«, ki je prav po fantovski kadil. Zdaj pa je neki hudobnež ustrelil tega emancipovanega naprednjaka med pasjo svojatjo.

— **Volkovi na Rumunskem.** Na dan sv. treh kraljev, t. j. po pravoslavnem koledarju 19. t. m. so volkovi raztrgali štiri v kralje preoblečene pevce, ki so hodili od vasi do vasi. Huda je tudi predla kmetom, ki so peljali iz Filioneti na saneh mlade svinje. Obkrožila jih je četa lačnih volkov in kmetje so se jih le na ta način ubranili, da so jim metali svinjo za svinjo. K sreči so dospeli do naselbine Panciu, ko so jim vse svinje pošle.

— **Davek na maske.** Magistral v Laningenu je odredil, da mora vsakdo, ki se maskira za ples ali le za šalo, plačati 20 vinarjev za mestno ubožce.

— **Šole in žrebčarne.** V državnem proračunu je bilo za 1. 1902 določeno 5.678.040 K, za šolstvo in postojanka 4.217.091 K za žrebčarne. V letošnjem proračunu je za 82.000 kron za šolstvo več v primeri z lanskim letom, za žrebčarne pa celih 282.000 K več.

— **Papeževa pestunja je zgorela.** Starki Mosonovi, ki je še pred kratkim bila sprejeta v za slisanju pri vatikanskem jetniku, se je pred malo dnevi zapalila obleka in starka je umrla vsled opeklin.

— **Največjo glavo na svetu** ima Amerikanec Artur Jennings. Njegova glava meri namreč v obsegu 81 centimetrov. Jennings pa ni več lastnik svoje glave, ker jo je prodal medicinski fakulteti vsoučilišča v Boulder City. Seveda dobi fakulteta njegovo glavo šele po smrti.

Zato pa je dobil takoj 1000 dolarjev, a njegovi dediči dobe po njegovi smrti še 2000 dolarjev. Ta mož »brez lastne glave« je po poklicu količar.

— **Tri mesece spala.** Dne 6. oktobra l. l. so pripeljali na psihiatrično kliniko dunajske bolnišnice 20letno hčerko ogrskega trgovca, Berto Fischer, ki je zapadla čudnemu spanju. Cele tri mesece ni odprla oči, dočim je ves organizem redno deloval. Bila je popolnoma neobčutljiva ter se ni zganila, ko so jo zbadali z iglami. Hrano so ji vlivali v usta, ki so ji jih s silo odprli. Sedaj se je deklica prebudila ter je popolnoma zdrava in živahna. O vsem, kar se je zgodilo ž njo tri mesece, se ne ve čisto nič spominjati.

— **Najstarejši rokopis svetega pisma** so baje ravnokar našli v Siriji. Ista obsega vseh pet knjig starega testamenta, ki so spisane s samaritaničnimi črkami na gazelinno kožo. Strokovnjaki so razsodili, da je rokopis iz leta 735 pred Kristom, ter potemtakem starejši kot vsi dosedanja hebrejski rokopisi. Če le ni kak »Kraljevski rokopis«.

— **Opičarski trust** je najnovejša ameriška pridobitev. Ustanovila se je namreč kupčjska zveza s kapitalom 500.000 dolarjev ki prevzame edino preprodajo opice, papig in tujezemskih pticv sploh. Manjši trgovci z živalimi so že pristopili k trustu, ker bi bili sicer uničeni. Opice se bodo vsled tega podražile ter si je ne bo mogel vsak gizdalin omisliti.

— **Nasledek slabe postrežbe.** Brazilski milijonar baron Ferean je bil skupuh v malenkostih, dočim v velikih stvarah kar sipal denar. Njegova skopuška navada je bila tudi, da ni nikoli dajal natakarkem napitnine, vsled česar so ga natarji povsod pisano gledali. Ko je neko jutro zajutkoval v hotelu Maux v Rio Janeiru, dišal mu je kotelet ter si naročil še enega. Natakark pa se je odrezal: »Pri nas ni navada, da bi se ista jed dvakrat pri nasala.« Tako je rekel milijonar ter odšel. Čez par minut je zopet vstopil, poklical natakarkja ter mu rekel: »Ravnokar sem kupil ta hotel. Ker sem se prepričal, da strežete gostom malomarno, Vas takoj odpustim; poberite se!« Potem je poklical drugega natarja: »Prijesite mi še eden kotelet!«

— **Književnost.**

— **Ročni kažipot po Goriškem, Trstu in Ljubljani in koledar za leto 1903.** Tak je naslov že večkrat naznanjene knjige, ki nam je danes došla iz Gorice kot brezplačna priloga napredne »Sočee«. Mi smo večkrat naznanili to knjigo, in danes moramo reči, da je v polnem obsegu ne le opravičila v njo stavljeno pričakovanje, ampak da ga je v obilni meri prekosila, tako da moramo biti le veseli, da imamo tudi za Ljubljano nekaj, kar imajo druga mesta že davno.

Ves »Kažipot« obsega drobnega tiska 274 strani, in sicer: dežela goriška 137, Trst 22, Ljubljana pa 111. — Goriška je silno natančna. Tu je zastopana vsaka vas in v njej vse, kar le količjak posega v javnost. Videli smo že marsikatero šematizme, ali tako točnega ni nobenega. Dežela goriška je v tem pogledu s to lepo knjigo najbolje preskrbljena v Avstriji. — Trst je zastopan v toliko, kolikor more zanimati Slovence.

V oddelku za Ljubljano pa vidimo:

Najprej točno statistiko prebivalstva cele Kranjske po političnih in sodnih okrajih, potem statistiko Ljubljane, razdelitev v 6 oddelkov z vsemi ulicami. Nato slede: Cerkve in duhovščina, deželna vlada, deželni zbor, finančni uradi, mestna uprava, pravosodje, pošta in brzojav, šolstvo, železnice, denarni zavodi, društva, državni poslanci, gledališče in glasba, kmetijstvo, listi, obrt itd. in konča z zobozdravstvom.

Kar se tiče deželne vlade s podrejenimi uradi, finance, šolstva, pravosodja (sodnje, odvetniki, notarji), je zastopana v lepem redu cela dežela. Le še malenkostna popolnila, in v knjigi bo vse, kar bi se sploh iskalo v njej. Obrt, industrija, rokodelstva, trgovina pa so tako obširno in v najlepšem redu zastopana, da sploh ne vemo, ali je še kaj natančnejšega mogoče. Le par izglede. Vseh različnih obrtvo je v abecednem redu 109, a med temi zopet po abecedi, n. pr. babic 40, brivcev 26, črevljarjev 111, gostilničarjev 225, izvozčkov 36, krojačev 66, mesarjev 74, mizarjev 34, pekov 36, šivilj 51, celo žganjarji je 60. Trgovin je 38 vrst. Pri vsakem trgovcu ali obrtniku je ulica in hišna številka, ako je tvrdka protokolovana in telefonsko znamenje z dotično številko navadnega in interurbanskega prometa. Več pač ni mogoče zahtevati. — Društev je 170 in zavzemajo celih 16 strani.

»Ročni kažipot« je lično zunanosti, a stane le 1 K 60 vin., ozi-

roma 1 K 80 vin. — Natisnenih je tudi 300 samo ljuoljanskih »Kažipotov« in stanejo po 80 vin. Založnik nam naznanja, da ga dobe na pogled sodniki, odvetniki, notarji, bolj znani obrtniki, trgovci itd. ter prosi, da bi ga obdržali, ker le tako bo mogoče nadaljevati s tem res lepim in prekrasnim podjetjem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. januarja. Poslanska zbornica ima jutri sejo, a danes se še ne ve o čem da se bo razpravljalo. Če pride na vrsto prvo branje brambne predloge, se je bati, da pri jutrišnjem ne bo mogla priti na razpravo predloga o sladkorju, ki pa mora biti pred 1. februarjem uveljavljena. Pri brambni predlogi pride namreč do velike in gotovo tudi jako dolge razprave. Ker sili vlada, da se obe predlogi hitro rešita, se sodi, da bodeta jutri dve seji, v katerih se na vsak način dožene brambna predloga. Danes je načelnik poljskega kluba Jaworski imel dolgo posvetovanje z domobr. ministrom grofom Welsersheimbom glede zahtev, ki so jih oglašile stranke. Vse stranke namreč zahtevajo: 1. uvedbo dveletnega službovanja; 2. popolno oprostitev od službovanja v gotovih slučajih; 3. dopust za časa žetve in 4. preuredbo vojaške justice. Danes popoldne imajo zastopniki strank skupno posvetovanje pri dr. Luegerju. Čuje se, da ne odobre brambne predloge, če vlada omenjenim zahtevam ne ugodí.

Dunaj 27. januarja. Pri brambni predlogi se pričakuje, da bodo socialni demokratje podpirali obstrukcijo čeških socialistov in agrarcev.

Praga 27. januarja. V Budjovicah so imeli češki socialci sinoči shod, na katerem so ostro napadali Mladočehe. Mladočeški poslanec Horanský je nekoga socialca nekaj oštel, na kar so socialci Moranskega napadli in ga tako pretepli, da je moral poklicati zdravnika. Proti šestim osebam se je začelo sodno postopanje.

Praga 27. januarja. Znani prelat Drozd, ki je kot defraudant zadobil tako imenitnost, je zdaj cerkveno sojen, in sicer je odstavljen kot prelat, kot duhovnik pa — penzioniran. Njegove učne knjige so prepovedane.

Budimpešta 27. januarja. Poslanska zbornica razpravlja danes o brambni predlogi. V magnatski zbornici sta bila pri razpravi potnih listih odklonjena tako Banffyjev predlog, ki je zahteval, naj izdaja hrvatska vlada samo madjarsko-francoske potne liste, kakor Esterhazyjev predlog, da naj izdaja madjarsko-hrvatsko francoske liste in je bil sprejet vladni predlog.

Gospodarstvo.

— **Banka „Slavija“.** Življenski oddelek tega slovanskega zavarovalnega zavoda izkazuje za upravno leto 1902 sijajne uspehe. V tem letu je bilo predloženih ravnateljstvu 6836 oglasil za kapital 18.503.248 kron, od katerih se je sorejelo 5806 oglasil za kapital 15.921.540 kron. Izplačalo se je 1.335.680 K. — 75 st. za zavarovanja za doživetje in smrt, kakor tudi za penzijska zavarovanja. V dobi svojega obstanka izplačala je banka »Slavija« v vseh oddelkih nad 72 milijonov kron, rezervni fond pa znašajo nad 25 milijonov kron. Poleg omenjenih izplačil razdelila je banka »Slavija« zavarovancem življenskega oddelka 930.165 K 84 st., ker »Slavija« kot vzajemni zavod razdeljuje čisti dobiček med svoje člane.

Iz navedenih števk je jasno, da obdnstvo priznava prednosti tega velikega slovanskega zavoda, kateri se šteje vsled svojega mogočnega razvoja med prve v Avstriji.

Narodno gospodarsko stališče pa zahteva od vsakega Slovana, da se pri izbiri zavarovalnice obrne do zavoda, ki je znan, da je dober in vse-skozi slovanski.

Borzna poročila.		
Ljubljanska		
„Kreditna banka“ v Ljubljani.		
Uradni kurzi dunaj. borze 27. januarja 1903.		
(Naložbeni papirji.)		
	Dinar	Blago
4 1/2% majova renta	100 80	101—
4 1/2% srebrna renta	100 70	100 80
4% avstr. krona renta	101 50	101 70
4% „zlat“	121 15	121 35
4% ogrska krona	99 75	99 95
4% „zlat“	121 20	121 40
4% posojilo dežele Kranjske	98 25	—
4% posojilo mesta Spljete	99 75	100 75
4% „Zadra“	100—	101—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101—	101 75
4% češka dež. banka k. o.	99 50	100 50
4% „ž. o.“	99 50	100 50
4% „zast. pis. gal. d. hip. b.“	100 45	101 45
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	—	—
10% pr.	107 25	108 25
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	100 75	101 75
4 1/2% „ogr. centr.“	—	—
4 1/2% deželne hranilnice	100 75	101 75
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	101—	102—
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100—	100 50
4 1/2% „češke ind. banke“	99 25	100 25
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98—	99—
4% „dolenjskih železnice“	99 50	100 50
3% „juž. žel. kup. 1/4 1/4“	307 65	309 65
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100—	—
Srečke.		
Srečke od leta 1854	180—	190—
„ „ 1860 1/2	249—	253—
„ „ 1864	249—	253—
„ tizske	161 20	163 20
„ zemlj. kred. I. emisije	268—	272—
„ II.	267 25	268 25
„ ogrske hip. banke	257 50	259 50
„ srbske a frs. 100—	89—	91—
„ turske	124 75	125 75
Basilika	19 35	20 35
Kreditne	435—	438—
Inomoške	83—	87—
Krakovske	75—	78—
Ljubljanske	73—	78—
Avstr. rud. križa	55 75	56 75
Ogr.	28 25	29 25
Rudolfove	73—	77—
Salcburške	74—	78—
Dunajske kom.	436—	441—
Dehnice.		
Južne železnice	58 50	59 50
Državne železnice	706—	707—
Avstro-ogrsko bančne del.	1562—	1572—
Avstr. kreditne banke	709 25	710 25
Ogrske	751—	753—
Živnostenske	256 25	257 25
Premogokop v Mostu (Brüx)	712—	714—
Alpinske montan	398—	399—
Praške želez. ind. dr.	1630—	1655—
Rima-Murányi	493—	494—
Trboveljske prem. družbe	399—	402—
Avstr. orožne tovr. družbe	340—	346—
Češke sladkorne družbe	167—	170—
Valute.		
C. kr. cekin	11 33	11 37
20 franki	19 06	19 08
20 marke	23 40	23 43
Sovereigns	23 94	24 02
Marke	117 15	117 35
Laški bankovci	96 30	96 50
Rubli	253 75	253 50

Žitne cene v Budimpešti.			
dne 27. januarja 1903.			
Termin.			
Pšenica za april	za 50 kg	K	7 64
Ra	„ april	„	6 65
Korosa	„ maj	„	5 84
Oves	„ julij	„	5 96
	„ april	„	6 12
Efektiv.			
Mirno, nespremenjeno.			

Svila za ples od 60 kr. naprej per m, zadnje novosti.

Franko in že oarinjeno se pošlje na dom. Bogata zaloga vzorcev s prvo pošto.

Tovarna za svilo **Henneberg, Zürich.** 4 (40—2)

Umrli v Ljubljani:

Dne 22. januarja: Mirko Klančar, dimnikarjev sin, 8 mes., Marije Terezije cesta št. 10, božjast. — Milena Gruđen, poštnega oficijala hči, 13 mes., Streliške ulice št. 15, vnetje soplinih organov.

Dne 23. januarja: Neža Zupet, delavka, 53 let, Florjanske ulice št. 4, Brighthova bol.

Meteorološko poročilo.					
Višina nad morjem 306'2. Srednji zračni tlak 736'0 mm.					
Jan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
26.	9. zv.	748.9	— 6.8	sl. svzhod	jasno
27.	7. zv.	748.7	— 10.7	brezvetr.	megla
	2. pop.	746.8	— 1.3	sl. jzjah.	jasno
Srednja včerašnja temperatura — 6.1°, normale: — 2.0°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.					

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče in brat, gospod

Evgen Sušnik

asistent mest. hranilnice ljubljanske

danes zjutraj ob pol 8 uri po prejemni sv. zakramentov mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika vršil se bode jutri, v sredo, dne 28. januarja t. l., iz hiše žalosti, Streliške ulice št. 2, ob pol 3. uri popoldne na pokopališče k sv. Krištofu.

Bodi mu zemljica lahka!

Ljubljana, 27. januarja 1902.

(255) **Žalujoči ostali.**

Mestna hranilnica ljubljanska javlja pretužno vest, da je njen marljiv in svesti asistent, gospod

Evgen Sušnik

po dolgi mučni bolezni danes zjutraj izdihnil svojo blago dušo.

V Ljubljani, dne 27. januarja 1903. (253)

Janko Janežič javlja v svojem in v imenu svojih otrok **Jankota** in **Mirkota** sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrla iskreno ljubljena, skrbna soproga, oziroma mati, hči in sestra, gospa

Berta Janežič

roj. Praller

danes v ponedeljek, dne 26. t. m., po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 36. letu starosti.

Pogreb bo v sredo, dne 28. t. m., ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanski nasip št. 14, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Blago pokojnice priporočamo v pobožno molitev in prijazno spomin.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1903. (254)

Trgovski pomočnik

sprejme se v ljubljansko špecerijsko trgovino. Zmožen mora biti slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe na glavno pošto v Ljubljani pod „P. P.“. (210—2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejliku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.)

Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Paris, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda.

Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Premestitev kavarne.

Najudaneje podpisani s tem naznanja p. n. občinstvu, da je svojo, na **Kolodvorski cesti št. 22** nahajajočo se

kavarno

dne 22. januarja premestil v **Prečne ulice št. 2**, kjer je isto na novo opremil. — Zahvaljujoč kar najtopleje za sedanjí obisk, priporočam tudi svoje nove kavarske prostore k mnogobrojnemu obisku, kjer se bodo točile **najfinejše pijače** pri solidni postrežbi.

Z velespoštovanjem

Ivan Pua, kavarar.

(2091—3)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Ekompt in inkasso menic.

Daje predume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzní izgubi.

vojaške ženitninske kaveje.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vžidga. (2975—26)

Promet s čeki in nakaznicami.

Milijone dam

uporablja „Feeolin“.

Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feeolin“ najboljšo lepoto za polt, lase in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrše roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj blahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vraske na obrazu, ogrci, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi „Feeolina“ brez sledu izginejo. „Feeolin“ je najboljšo sredstvo za snaženje, gojenje in lepašanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavine bolezni. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo čistilo sredstvo za zube. Kdor uporablja redno „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujemo, da takoj povrnemo denar, ako ne bode te takoj popolnoma zadovoljni s „Feeolinom“. Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2.50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. — Po poštne povzetju 30 h več. (251)

Razpošilja glavno skladišče

M. Feith na Dunaju

VII., Mariahilferstrasse šte. 38.

Zaloge za Ljubljano: Ant. Kane, droguerist. — Edvard Mahr, židovske ulice. — Lekarna „pri zlatem jellenu“.

Zahvala in priporočilo.

Spoštovani gospod

G. Piccoli

lekar „pri angelju“ v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju svojih znancev in družih po Vašem živin-skem prašku, prišel sem do prepričanja, da je Vaš živinski praž izborno zdravilo, katero bi se ne smelo pogrešati v nobenem hlevu.

Podgora pri Gorici, dne 13. junija 1902.

(2910-9) b **And. Kocjančič.**

Solicitatorja

(237—3) **vsprejme notar**

Hudovernik v Kostanjevici.

Vstop s 15. februarjem l. l.

V Gorjah, blizu bodoče železnice, se dá v najem gostilna.

Hiša ima 12 sob in 2 kleti, pravnica je za prenočišče tujcev. Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

(218—3)

!!!

Ker napoči pravi čas za uživanje

Kulmbaškega

redilnega in krepilnega piva

je važno vedeti, da se isto dobiva pri tvrdki (11—21)

Edmund Kavčič

v Ljubljani

nasproti tramvajске postaje „Glavna pošta“.

Velja s steklenico 60 vin., brez steklenice 48 vinarjev.

Ženitna ponudba.

Udovec, lastnik več posestev, želi se v surho ženitve seznaniti z gospodično, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika ter izvežbana v vodstvu gostilne. Potrebno je, da ima nekaj premoženja.

Le resne ponudbe pod „udovec“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

(215—3)

Srečkanje 3. februarja!

Prodajamo:

1 laške križve dobljne srečke

1 stolne cerkve dobljne srečke

1 srbske tobačne srečke

1 Josziv (Dobro srce) srečke

proti 28%, mesečnim obrokom a K 2.— ali 22 „ ali za gotovino K 46.

Vsako leto je 11 srečkanj. Glavni dobitki K 30.000, K 20.000, frank 100.000 itd. Takojšna samoodina pravica na dobiček. 1. obrok s poštno nakaznico. Pole srečkanj gratis. (217—2)

Menjalnica Friedländer & Spitzer

Dunaj I., Schottenring 1.

Kdor želi kupiti dobrega vina

iz **Požezkih goric**, ki rodé posebno okusno kapljico, ki je na daleč in na široko znana po svoji dobroti in po stalnosti, naj se obrne na mene.

Lansko leto sem dobil iz svojih vinogradov **do 300 hektolitrov izvrstnega vina** in ga prodajam kolikor mogoče dober kup.

S spoštovanjem (190—3)

Gj. Jovanović

v Požegi, v Slavoniji.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji 3 življenjepisom, literarno-zgodovinskimi kritičnimi in estetično oceno. — Uredil A. Ašker. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje s zlato obrego) 3 H, po pošti 3 H 20 h.

Založništvo **L. Schwentner** v Ljubljani. (182-76)

Otvoritev vinske trgovine na debelo.

Podpisani vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril danes v hiši g. Alberta Cerarja, „pri Krištofu“, v Kamniku

na Šutni št. 22

vinsko trgovino na debelo.

V zalogi imam črno, rdeče in belo istrsko vino raznih vrst po najnižji ceni.

Priporočam se posebno gospodom gostilničarjem, prečastiti duhovščini in vsem drugim stanovom, da se o pristnosti mojih vin izvolijo prepričati in me počastiti z obilnimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

J. Gašparini.

V Kamniku, dne 25. januarja 1903. (252—1)

Kaj je novega?

v konfekciji, bo pač vprašala vsaka dama in zato postrežem v sledečem s tozadevnim naznanilom:

Najnovejše je: **paletoti, ovratniki, damski kostimi** in **jopice** brez ovratnikov z zaprto ali odprto facono, iz sivega, belopikčastega in cebelin-blaga. — Tudi **obleke za gospode** se izdelujejo po najnovejši modi samo iz sivo-gladkega, progastega in pikčastega blaga.

Ravnokar sem se vrnil po daljšem bivanju na Dunaju ter sem prinesel s seboj najlepše vzorce, da morem svojim p. n. odjemalcem postreči z najnovejšim blagom.

Gotove obleke ali izgotovljene po naročilu.

Najnižje cene!

K ogledovanju vljudno vabi z velespoštovanjem (238—2)

O. BERNATOVIČ

„Angleško skladišče oblek“, vogal sv. Petra in Resljeve ceste.